

Mededeling aan de raad

Van : Burgemeester en wethouders
Datum B&W : 18 november 2025
Onderwerp : Beantwoording vragen VPO S-054 en S055 betreffende wachtgeld
Portefeuillehouder : Jack Werkman
Domein : Planning & Control

Kennis te nemen van

De beantwoording van de vragen van de Vrije Partij Ooststellingwerf (VPO) over het wachtgeld. Hieronder zijn de vragen opgenomen met daaronder het antwoord van ons schuin gedrukt. Eerst S-054 en daarna S-055.

S-054 Onderwerp: voorziening wachtgeld en pensioenaanspraken in begroting 2026

1. Kunt u bevestigen dat de gemeente, conform het Besluit begroting en verantwoording, een voorziening heeft getroffen voor de aanstaande wachtgeldverplichtingen van (oud-)wethouders?

Nee, er is geen voorziening gevormd. Kern van het treffen van voorzieningen is dat de gemeente in de toekomst kan voldoen aan verplichtingen en dat duidelijk is wat de financiële positie van de gemeente is. Omdat gemeenten een begroting en meerjarenraming hebben waarin onder andere de jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen zijn opgenomen, is er geen gevaar voor het niet kunnen voldoen aan de desbetreffende verplichtingen. Aangezien de jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen in de baten en lasten zijn verwerkt is het ook voor de financiële positie niet noodzakelijk deze in de balans op te nemen.

2. Wat is de huidige omvang van deze voorziening voor wachtgeld per de meest recente peildatum?

n.v.t.

3. Met het oog op de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2026, is er een inschatting gemaakt van de potentiële wachtgeldkosten indien de vier huidige wethouders na de verkiezingen aftreden? Zo ja, wat is de hoogte van deze geschatte kosten voor de maximale uitkeringsduur?

Nee er is geen inschatting gemaakt. De werkwijze is als het nieuwe college in 2026 is gevormd worden de gevolgen duidelijk. Dat wordt dan via de reguliere P&C-documenten verwerkt.

4. Is de huidige voorziening toereikend om de onder vraag 3 genoemde potentiële kosten volledig te dekken, naast de reeds lopende verplichtingen?

n.v.t.

5. Hoeveel oud-wethouders ontvangen op dit moment een wachtgelduitkering en wat zijn de totale jaarlijkse kosten die hiermee gemoeid zijn voor de gemeentelijke begroting?

Eén oud-bestuurder ontvangt op dit moment een wachtgelduitkering. Bij de najaarsrapportage 2025 is € 90.000 meegenomen en bij de begroting 2026 € 102.500 opgenomen. Ook de kosten voor de begeleiding maken hier onderdeel van.

6. Wij verzoeken om bij het indienen van de volgende begrotingen een specifiek overzicht te geven welke kosten gemoeid zijn met wachtgeld en pensioenaanspraken

Bij de jaarlijkse vaststelling door de raad van de nota reserves en voorzieningen (bij de jaarstukken) zijn de ontwikkeling van de voorzieningen lopend pensioen bestuurders en pensioen vm/huidige wethouders

in beeld. Deze twee voorzieningen worden jaarlijks geactualiseerd op basis van een actuariële berekening van Raet.

Overigens is hier wel een ontwikkeling: Vanaf 1 januari 2028 worden de pensioenen van de politieke ambtsdragers (zoals Tweede Kamerleden, ministers en staatssecretarissen, wethouders en gedeputeerden) ondergebracht in het nieuwe pensioenstelsel. Aanleiding hiervoor is de aangenomen Wet toekomst pensioenen (Wtp). Om ervoor te zorgen dat de huidige opgebouwde pensioenen kunnen worden overgebracht naar het nieuwe pensioenstelsel, is er gekozen voor zogenaamde affinanciering van de bestaande pensioenen. Dit houdt in dat het op papier al gereserveerde bedrag voor de pensioenuitkering als het ware naar voren wordt gehaald en eenmalig via een collectieve waardeoverdracht wordt overgedragen aan pensioenfondsen ABP. We hebben meegedaan aan een onderzoek georganiseerd vanuit het ministerie en daaruit blijkt dat de hoogte van onze voorzieningen op het gewenste niveau zijn. Uiteindelijk hangt het af van de door het ABP gehanteerde dekkingsgraad. De ontwikkelingen omtrent de wachtgeldverplichtingen zullen wij via de reguliere P&C-documenten blijven verwerken.

S-055 Onderwerp: controle op sollicitatieplicht Appa-wachtgeldregeling

1. Kan het college bevestigen dat bij elke wachtgelduitkering, toegekend aan een voormalig wethouder, de wettelijke sollicitatieplicht zoals vastgelegd in de Appa-regeling actief en structureel wordt gecontroleerd en gehandhaafd?

Ja

2. Wordt er bij het uitvoeren van deze controle gebruik gemaakt van een extern re-integratiebureau en/of outplacementdienst? Zo ja, welk bureau voert deze taken uit en met welke frequentie worden voortgangsrapportages opgevraagd?

Ja, conform de wettelijke bepalingen maken we gebruik van een extern bureau. Over het algemeen maken we gebruik van hetzelfde bureau, tenzij de ex-bestuurder zelf een partij aandraagt binnen 3 maanden. Het extern bureau stelt samen met de ex-bestuurder een plan van aanpak op.

3. Op welke wijze en met welke regelmaat wordt door of namens de gemeente gecontroleerd of de uitkeringsgerechtigde daadwerkelijk actief solliciteert (bijvoorbeeld via maandelijkse inkomensopgave, inzage in sollicitatieactiviteiten, contact met re-integratiebureau)?

Voor de gemeente voert Visma Idella, (als onafhankelijke derde ook conform de regeling) de regeling uit, zowel als toezichthouder, adviseur en financieel). Zij adviseren ons over het plan van aanpak. Zij voeren ook het financiële stuk van de regeling uit, zoals het verstrekken van de uitkering en het verrekenen van eventuele neveninkomsten. Elke drie maanden ontvangen we een voortgangsrapportage. Allemaal conform de wettelijke bepalingen van de regeling. Als hiervan wordt afgeweken dan worden wij op de hoogte gesteld. En dan ondernemen wij actie.

4. In hoeveel gevallen is in de afgelopen vijf jaar het wachtgeld (tijdelijk) stopgezet of verlaagd wegens het niet voldoen aan de sollicitatieplicht en op grond waarvan?

Geen, daar is geen aanleiding voor geweest.

5. Zijn er interne of externe audits uitgevoerd rondom de uitvoering van de sollicitatieplicht en re-integratie in het kader van Appa-wachtgeld? Zo ja, wat waren de uitkomsten en welke verbeteringen zijn eventueel voorgesteld of doorgevoerd?

Dit is niet onze rol. Het externe bureau voert dit uit, conform de wettelijke regeling. Zie ook antwoord bij vraag 3.

6. Wordt de raad periodiek geïnformeerd over de uitvoering en handhaving van de sollicitatieplicht in relatie tot Appa-wachtgelduitkeringen? Zo ja, op welke wijze en met welke concrete gegevens?

Nee, uitvoering van de regeling ligt bij het college.

Bijlagen

- S-054 Schriftelijke vragen aan het college – voorziening wachtgeld en pensioenaanspraken in begroting 2026
- S-055 Schriftelijke vragen aan het college – controle op sollicitatieplicht Appa-wachtgeldregeling